Center for Ledelse og Kommunikation
Sundheds- og Omsorgsforvaltningen

Notat

Tids- og ressourcekrævende indsatser ved AI-baserede løsninger

21. oktober 2026
Edoc-sagsnummer
2026-0381650

F2 sagsnummer
2026 - 23527

Sagsbehandler
Anders Sønderby

Trods kommende hjemmel i AI-hjemmelsloven og eventuelle kommende bekendtgørelser er vejen til bredt anvendte AI-løsninger fortsat kompleks og dermed potentiel langvarig og ressourcekrævende. Det skyldes bl.a. disse forhold, som er relevante for AI-baserede løsninger:

- Databehandlerkæden: I følge persondatalovgivningen skal hele databehandlerkæden være godkendt og reguleret i en databehandleraftale. Det er vanskeligt for særligt store leverandører som Google og Microsoft at redegøre for præcis hvilke underdatabehandlere der anvendes i løsninger til fx KK.
- Forsyningskædesikkerhed: Virksomheder skal tage ansvar for it-sikkerheden hos deres underleverandører og fx undgå overførsel af persondata til virksomheder som er hjemmehørende i usikre tredjelande, fx USA. Det er dog uhyre vanskeligt at undgå leverandører som fx Microsoft, Google eller Amazon i forsyningskæder til AI-løsninger.
- Transparens i algoritmer: Det er et krav i EU's AI-forordning, at man skal kunne redegøre for, forklare eller gennemskue indholdet og logikken bag en AI-algoritme (*explainable AI*). Det vil dog i mange tilfælde – fx ifm. store sprogmodeller – være vanskeligt i praksis og kan næppe undgå at blive noget teoretisk og teknisk. Transparenskravet er ikke klarlagt endnu.
- Tydelighed om rammerne efter AI-forordningen er ikke på plads, hvilket minder om situationen ved indførsel af GDPR-forordningen, hvor flere ting var ukendt på forhånd, og der over tid blev indført nye tilpassede krav. Det kan skabe usikkerhed omkring rammen for anvendelse og udvikling af AI-løsninger.
- Konsekvensanalyser: Det er lovpligtigt at foretage en forvaltningsmæssig konsekvensanalyse og en konsekvensanalyse vedrørende databeskyttelse (en såkaldt DPIA – Data Protection Impact Assessment, dvs. en vurdering af, hvordan en planlagt behandling af personoplysninger vil påvirke de personer, hvis oplysninger behandles (de registrerede)). Datatilsynets skabelon for DPIA er meget detaljerig og konsekvensanalyserne er både tidskrævende og ressourceintensive at udarbejde. I en tid med

et ønske om afbureaukratisering synes det omstændigt at skulle udarbejde min. to typer konsekvensanalyser ifm. AI-løsninger.

- IT som medicinsk udstyr: Software, der tilbyder beslutningsstøtte, har sandsynlighed for at falde ind under reglerne om *software som medicinsk udstyr*. Medicinsk udstyr, skal som tommelfingerregel CE-mærkes, før det må tages i brug. AI-løsninger leverer ofte beslutningsstøtte. Men der skelnes ikke mellem om det er software til brug for fx patienter på et hospital eller borgere i hjemmeplejen. Selv uden at skulle CE mærke AI-softwaren vil det dog stille krav om en kommunal kvalitetsorganisation.
- Stordrift: Ansvaret for behandlingen af personoplysninger er placeret direkte hos den dataansvarlige dvs. organisationen som en samlet juridisk enhed. Kommunerne har derfor været tilbageholdne med at genbruge hinandens juridiske vurderinger og databehandleraftaler, konsekvensanalyser mv. It-leverandører oplever derfor også forskelle mellem kommunerne på krav, som stilles til deres løsninger. Det er fordyrende og tidskrævende for leverandører og kommuner.
- Ansvar ved anvendelse af AI-løsninger er ikke i alle tilfælde klarlagt: Dette omfatter særligt sprogmodeller, idet der er tale om kommercielle løsninger – også når de indkøbes af offentlige myndigheder – hvor myndigheden er ansvarlig for output, selvom der ikke er (eller kan) opnås fuld indsigt i sprogmodellens algoritmer.